

بررسی همه‌گیری آنفولانزای فوق حاد پرندگان در راسته گنجشک‌سانان

اولین کنفرانس بین‌المللی
بوم‌شناسی و حفاظت از تنوع زیستی
۲۲ و ۲۳ دی ۱۴۰۰، دامغان

1st International conference of
Ecology and conservation biodiversity

آرمان شفقت^۱، الناز نورشیدا^۱، آرمین شفقت^۱، محمدصادق مددی^۲

۱- دانشجوی دکترای حرفه‌ای دامپزشکی دانشگاه تبریز

۲- دانشیار گروه علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی تبریز

گنجشک‌ها به‌خصوص گنجشک‌های خانگی بر خلاف اغلب پرندگان، برای زندگی در محل سکونت انسان‌ها سازگاری زیادی پیدا کرده‌اند.^(۳) حفاظت از این پرندگان و حفظ تنوع زیستی آنها در طبیعت کشور عزیزمان امری ضروری است. هدف از این مقاله رصد علایم بالینی‌ای که آنفولانزای ویروس در گنجشک‌سانان ایجاد می‌کند و بررسی اهمیت و نقش این راسته از پرندگان در همه‌گیری‌های آنفولانزای فوق حاد پرندگان در طیور صنعتی و جوامع انسانی است.

کالتا و همکاران تابستان سال ۱۹۷۲ در آلمان برای اولین بار تحت تیپ آنفولانزای فوق حاد H₇N₁ را از یک سهره^۱ زرد (*Carduelis spinus*) تلف شده جداسازی کردند. قناری‌هایی که در مکان مشترک با این سهره نگهداری می‌شدند، از طریق تماس مستقیم عامل بیماری را دریافت کرده بودند. علایمی که در این قناری‌ها مشاهده شد عبارت است از: التهاب ملتحمه، بی‌اشتهایی، کز کردن و تلفات بالا.^(۲)

نیشیگوچی و همکاران سال ۲۰۰۴ در ژاپن توانستند تحت تیپ H₅N₁ آنفولانزای پرندگان را از کلاغ‌های تلف شده در اطراف مزارع مرغداری آلوده به این ویروس شناسایی کنند. این رخداد در ماه‌های ژانویه و مارس ۲۰۰۴ باعث تلف شدن و کشتار حدود ۲۸۰ هزار قطعه طیور صنعتی شد.^(۳)

راسته گنجشک‌سانان به دلیل تنوع بالا، جمعیت زیاد، ویژگی‌های رفتاری و حساسیت بسیار بالایی که به ویروس آنفولانزای فوق حاد پرندگان دارند، نقش بسیار مهمی در اپیدمیولوژی بیماری ایفا می‌کنند.^{(۲)(۵)(۳)} در سه مورد از مقالات جمع‌آوری شده قرابت ویروس جدا شده از گنجشک‌سانان درگیر با ویروس‌های عامل همه‌گیری آنفولانزا در صنعت طیور و جوامع انسانی به اثبات رسید.^{(۱)(۴)} پس می‌توان این پرندگان را به‌عنوان مخزن اصلی در انتقال بیماری آنفولانزای فوق حاد پرندگان دانست. آنها قادرند به روش حلقی-دهانی و کولوآکی حتی قبل از بروز علایم ویروس را دفع کرده و موجب پراکندگی آن را در محیط شوند.^{(۵)(۲)}

در این مطالعه گزارش‌هایی از جداسازی ویروس سویه‌های فوق حاد آنفولانزای پرندگان (تیپ‌های H₇ و H₅) در راسته گنجشک‌سانان جمع‌آوری و مورد ارزیابی قرار گرفت. همچنین سعی کردیم حساسیت و علایم بالینی‌ای که گنجشک‌سانان آلوده به این ویروس نشان می‌دهند، بررسی گردد.

Sparrows, especially house sparrows, unlike most birds, are well adapted to living in human habitats⁽³⁾. The protection of these birds and the preservation of their biodiversity in the nature of our country is essential. The purpose of this article is to investigate the clinical signs that the influenzavirus causes in sparrows and to investigate the importance and role of this order of birds in peracute avian influenza outbreaks in industrial poultry and human societies.

۱. وگارد، ج. (1394). راهنمای بیماری‌های طیور. (ترجمه ی محمدحسن بزرگمهر فرد، ریما مرشد و حسین حسینی)، بنیاد دانشنامه نگاری ایران

2. Kaleta, E. F., and A. Hönicker. "A retrospective description of a highly pathogenic avian influenza A virus (H7N1/Carduelis/Germany/72) in a free-living siskin (*Carduelis spinus* Linnaeus, 1758) and its accidental transmission to yellow canaries (*Serinus canaria* Linnaeus, 1758)." *DTW. Deutsche Tierärztliche Wochenschrift* 112.1 (2005): 17-19.
3. Nishiguchi, A., et al. "Control of an outbreak of highly pathogenic avian influenza, caused by the virus sub-type H5N1, in Japan in 2004." *Revue scientifique et technique (International Office of Epizootics)* 24.3 (2005): 933-944.
4. Boon, Adrianus CM, et al. "Role of terrestrial wild birds in ecology of influenza A virus (H5N1)." *Emerging infectious diseases* 13.11 (2007): 1720.
5. Brown, Justin D., et al. "Infectious and lethal doses of H5N1 highly pathogenic avian influenza virus for housesparrows (*Passer domesticus*) and rock pigeons (*Columba livia*)." *Journal of veterinary diagnostic investigation* 21.4 (2009): 437-445.

armanshafaghat13@gmail.com

elnaznourshid@gmail.com